

Avgiftsadvokaten svarer

Ivan Skjæveland er advokat og partner i Deloitte Advokatfirma og er spesialist på avgiftsrett. Han har prosedert en rekke skatte- og avgiftssaker for domstolene, og har møterett for Høyesterett. Han er også en ofte benyttet foreleser innenfor sitt spesialområde, og vil i denne spalten svare på spørsmål knyttet til avgift. Ev. spørsmål kan sendes: iskjaeveland@deloitte.no

Spalten er utarbeidet av:

Advokat
Ivan Skjæveland
Deloitte Advokatfirma

Fradrag for mva-kostnader i Norge for omsetning utenlands

Spørsmål:

Vi har hatt omsetning i utlandet, og har i den forbindelse pådratt oss mva-kostnader i Norge. Har vi rett til å fradragføre denne merverdiavgiften?

Svar:

Svaret på det må være et klart ja, men Borgarting lagmannsrett har i en fersk avgjørelse, meget kontroversielt, lagt til grunn at svaret er nei. Lagmannsretten tar følgende utgangspunkt når det gjelder fradragretten:

«For at et registrert avgiftssubjekt skal ha rett til fradrag for inngående avgift ved innførsel må varen være til bruk i den registrerte virksomheten til avgiftssubjektet, jf. merverdiavgiftsloven § 8-1. Fradragretten følger lovens geografiske virkeområde, og det som er omfattet av loven er omsetning, uttak og innførsel av varer og tjenester i «merverdiavgiftsområdet», jf. merverdiavgiftsloven § 1-2, jf. også ovenfor. Virksomheter som omsetter varer eller tjenester som er unntatt fra avgiftsplikt har heller ikke fradragrett, og fradragretten er avledet av avgiftsplikten.»

Dette er så vidt oss bekjent første gang staten har anført at lovens geografiske virkeområde har betydning for fradragretten. Det har alltid blitt lagt til grunn at omsetning utenfor Norges territorial-

grense har vært fritatt for norsk merverdiavgift, samtidig som omsetningen har gitt grunnlag for mva-fradrag hvis lovens øvrige vilkår er oppfylt.

Uten betydning for fradragretten

Vi er enige i at en isolert ordlydsfortolkning av § 1-2 med tyngde taler for Lagmannsrettens fortolkning, men avgiftspraksis har vært helt entydig fra 1969 og frem til denne saken, at lovens geografiske virkeområde kun gir en begrensning i forhold til hvor omsetningen blir avgiftspliktig til Norge. Denne bestemmelsen har ingen betydning i forhold til fradragretten. Fradragretten gjelder uavhengig av hvor omsetningen har funnet sted.

Konkurransen på like vilkår

Årsaken til at fradragretten ikke er geografisk begrenset, har sammenheng med en bærebjelke i merverdiavgiftssystemet. De næringsdrivende skal kunne konkurrere på like vilkår uavhengig av hvor de er hjemmehørende. Hvis norske næringsdrivende med omsetning i utlandet ikke skulle få fradrag for mva pådratt i Norge, vil de ha en betydelig konkurranseulempet i forhold til næringsdrivende i det aktuelle landet, som kun pådrar seg kostnader i det landet hvor omsetningen finner sted, og dermed får løftet av alle sine mva-kostnader.

Refusjonsordning for utenlandske næringsdrivende

Motsatt er det også innført en egen refusjonsordning for utenlandske næringsdrivende som pådrar seg mva-kostnader i Norge, hvis de ikke har anledning til å registrere seg etter de alminnelige reglene. Det er helt bevisst at denne ordningen ikke gjelder for norske næringsdrivende med omsetning i utlandet. Dette skyldes at disse kan kreve mva-fradrag uavhengig av hvor i verden den avgiftspliktige omsetningen har funnet sted, og har således ikke behov for å bruke refusjonsordningen til de utenlandske næringsdrivende.

Anket inn for Høyesterett

Vi er kjent med at saken er anket inn for Høyesterett, og vår spådom er at staten ikke vil opprettholde det rettslige utgangspunktet som lagmannsretten har inntatt. Skattedirektoratet har også i etterkant av dommen gjenpublisert en uttalelse hvor det legges til grunn at næringsdrivende som er mva-registrert i Norge, kan gjøre mva-fradrag på sine kostnader, uavhengig av hvor i verden omsetningen har funnet sted.